

— Szoros együttműködés az orosz és ukrán tudósok között. (2. oldal.)
— Háromszáz éve egyesült Ukrajna Oroszországgal. (2. oldal.)
— Ukrán költők versciből. (2. oldal.)
— A tartományi néptanács első ülésszaka. (3. oldal.)
— Nemzetközi szemle. (4. oldal.)

— Az Angol Kommunista Párt Végrehajtó Bizottságának nyilatkozata a négyhatalmi értekezlettel kapcsolatban. (4. oldal.)
— Az alkotmánymódosítás kérdése a bonni parlament előtt. (4. oldal.)
— Az „atlanti” rendszer válságba sodorja Olaszország külkereskedelmét. (4. oldal.)

A szövetkezeti gyűlések szerepe

Tartományunk területén is megkezdődtek a beszerző- és értékesítő szövetkezetek meghatalmazottainak közgyűlései. Azoknál a szövetkezeteknél, ahol 400-nál kevesebb a tagok száma, az egész tagság bevonásával tartják a közgyűléseket. A beszerző- és értékesítő szövetkezetek közgyűlései hozzájárulnak a szövetkezeti munka megjavításához, nagyszerű alkalmat nyújtanak a szövetkezeti tevékenység ellenőrzésére, minél szélesebb tömegek bevonására a szövetkezeti mozgalomba. A szövetkezeti közgyűléseknek hozzá kell járulniuk a város és a falu közötti árucseréforralom, a mezőgazdasági termékek felvásárlásának megjavításához.

A kormány és a párt 1953. május 6-iki határozata alapján, amely előírja a beszerző- és értékesítő szövetkezet munkájának megjavítását, a szövetkezeti közgyűléseket széles politikai munkának kell megelőznie, amelynek során meggyőzik a dolgozó parasztok ezreit a szövetkezet fontos szerepéről a tökéletes elemek korlátozása, a dolgozó parasztság életszínvonalának emelése és a dolgozók ellátásának biztosítása terén.

„A szövetkezet a kapitalizmusból a szocializmusba való átmeneti időszakában harmonikus egybehangolja a sokmillió kis- és közepes parasztagazdaság magánérdekeit a népi demokratikus állam általános érdekeivel és megkönnyíti a dolgozó parasztságnak, hogy a szocializmus útjára lépjen” — állapítja meg a szövetkezetek tevékenységének megjavításáról szóló kormány- és párt határozat.

Szövetkezeteink az árucseréforralom útján megerősítik és elmélyítik a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségét. Ipari áruval látják el a dolgozó parasztokat és felvásárolják mezőgazdasági termékeiket. Tartományunk számos szövetkezete sikeresen teljesíti ezt a nagyfontosságú feladatot. Az 1952—1953. években falusi szövetkezeteink komoly sikereket értek el: egyre több iparcikket juttatnak a dolgozó parasztságnak. Ha azonban a szövetkezetek tevékenységében a felvásárlási terv teljesítését vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy a szövetkezetek vezetői nem végeztek kellő felvilágosító munkát a dolgozó parasztok soraiban, hogy terményfeleslegeiket a szövetkezeteken keresztül értékesítsék. Tartományunk több szövetkezete — noha az 1953. évben jó termés volt — mégsem teljesítette felvásárlási tervét. A szövetkezetek vezetőségének és a tagoknak egyaránt fontos feladata, hogy a jelenlegi közgyűléseken felszínre hozzák a felvásárlás terén megmutató hiányosságokat. Mutassanak rá bátran, mi akadályozta a szövetkezetet abban, hogy bőségesen juttassanak mezőgazdasági termékeket a városi dolgozóknak.

A szövetkezeti meghatalmazottak eddig megtartott közgyűlései azt bizonyítják, hogy községeink és falvaink szövetkezeti vezetőségi tagjai, valamint a rajoni szövetkezeti szövetség vezetői komoly előkészületeket végeztek a gyűlések megtartására. A kisiratosi szövetkezetek meghatalmazottainak közgyűlése eredménnyel járt, mert a vezetőség a bírálat és az önbírálat szellemében tartotta meg beszámolóját, a meghatalmazottak pedig hozzászólásaikban felláttak a hiányosságokat, javaslatokat tettek azok kiküszöbölésére. Nem lehet azonban ugyanezt mondani a paulisi szövetkezeti meghatalmazottak közgyűléséről, ahol Carnatiu Gheorghe, a rajoni szövetkezeti szövetség küldötte, nem engedte felszólalni a meghatalmazottakat és így azok nem tudták feltárni a hiányosságokat, amelyek a szövetkezeti munkában megmutatók voltak.

Szélesedik a szocialista versenymozgalom

A „December 30” gyár csévéző osztályának dolgozói megértették a szocialista verseny fontosságát és egyre többen kapcsolódnak a januári versenymozgalomba. Az új évben tervüket nemcsak teljesítik, de állandóan túl is szárnyalják. Így például Mocuta Zorita január 13-án 105,

A szövetkezeti közgyűléseknek osztályharcos szellemben, a forradalmi éberség jegyében kell lezajlaniuk. A tagok és a meghatalmazottak mélyrehatóan meg kell vizsgálják a szövetkezeti vezetőség összetételét. Zárják ki a szövetkezetből az ott megbúvó kulákokat és más osztályidegen elemeket, akik kártékony, bomlasztó ténykedést fejtenek ki. A kisiratosi szövetkezet meghatalmazottainak közgyűlése teljesítette ezt a feladatot és kizárták a szövetkezet tagságának soraiból Hegedűs István, Körösi József, Varga József, Cank István és más, a szövetkezetbe befurakodott kizsákmányolókat.

A közgyűléseken a falu dolgozóinak legjobbjait válasszák meg a szövetkezetek élére, olyan dolgozókat, akik osztályharcos szellemben, bátran elemzik a szövetkezetükben fennálló hiányosságokat és értékes javaslataikkal mozdítják elő a munka megjavítását. A közgyűléseken megválasztott új szövetkezeti vezetők segítsék hozzá a községi és falusi szövetkezeteinket ahhoz, hogy leküzdjék fogyatékoságaikat és minél jobban szervezzék meg munkájukat. Olyan szövetkezeti vezetőket válasszanak, akik becsületes munkát végeztek, akik lelkesen dolgoznak a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megerősítéséért. A most folyó szövetkezeti közgyűlések folyamán a szövetkezeti vezetők és a tagság közötti kapcsolatnak szorosabbá kell válnia, meg kell szilárdulnia. Szövetkezeti mozgalmunkat csak úgy tudjuk magasabb színvonalra emelni, ha a tagságot mind jobban bevonjuk a szövetkezeti élet hánytatásába és ellenőrzésébe.

A községi pártalapszervezeteknek komoly figyelmet kell fordítaniuk a szövetkezeti meghatalmazottak közgyűléseinek alapos előkészítésére. A közgyűlések tiszteletére a pártalapszervezetek végezzenek széleskörű felvilágosító munkát, hogy a dolgozó parasztok minél nagyobb mértékben értékesítsék terményfeleslegeiket a szövetkezet útján és rendezzék a részjegyek kiegyenlítését.

A néptanácsok végrehajtó bizottságai, a képviselők, a szövetkezeti állandó bizottságok és a szövetkezeti vezetőségek felelnek a közgyűlések szervezeti előkészítéséért. A közgyűléseket alaposan, körültekintően kell előkészíteni, idejében ki kell hirdetni a napirendi pontokat. Ezt azonban csak a jó agitációs munkával lehet megoldani.

A rajoni szövetkezeti szövetségek vezetőinek és aktivistáinak nagy figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy a községi szövetkezeteknél kellő időben, alaposan, — a bírálat és az önbírálat szellemében — készítsék elő a beszámolót s ezáltal a szövetkezeti tagok és a meghatalmazottak világosan lássák a szövetkezet tevékenységét, javaslatokat töltsenek a hiányosságok kiküszöbölésére.

A rajoni pártbizottságoknak irányítaniuk kell a községi pártalapszervezeteket, hogy azok messzemenő politikai támogatást adjanak a szövetkezeti közgyűlések sikeres lefolyása érdekében. A községi pártalapszervezetek tagjai járjanak elől jó példával terményfeleslegeik szövetkezeti úton való értékesítésében, rendezzék részjegyeket, hogy ezáltal hozzájáruljanak a szövetkezeti munka megjavításához, de ugyanakkor végezzenek felvilágosító tevékenységgel a dolgozó parasztok soraiban.

A beszerző- és értékesítő szövetkezetekre nagy feladat hárul a dolgozók fokozódó igényeinek kielégítése terén. Eppen ezért a községi pártalapszervezeteknek és néptanácsoknak kötelességük segíteni a szövetkezeti vezetőket feladataik teljesítésében. Arra kell törekedni, hogy a szövetkezeti meghatalmazottak közgyűlése jelen-tősen hozzájáruljon a városi és falusi dolgozók és szocialista iparunk minél jobb ellátásához, a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megszilárdításához.

A Szakszervezetek Központi Tanácsának plenáris ülése

A Szakszervezetek Központi Tanácsa január 13—14-én plenáris ülést tartott az SzKT „6 Martie” körüli termében.

A munkálatok első napján, január 13-án, a plenáris ülés megvitatta Mihai Marin elvtársnak, az SzKT titkárnak jelentését az 1953. évi kollektív szerződések teljesítéséről és az 1954. évi kollektív szerződések irányelveiről.

A jelentés kidomborította a kollektív szerződésekben foglalt kötelezettségek teljesítése révén elért pozitív eredményeket. Majd rámutatott arra, hogy egyes szakszervezeti és adminisztratív szervek nemtörődomséggel, bürokrata módon, felelőtlenül kezelik a dolgozók munkakörülményeivel, társadalmi és kulturális igényeivel kapcsolatos kérdéseket. Az 1954. évi kollektív szerződések irányelvei egész sor feladatot jelölnek ki.

A plenáris ülés ezután megvitatta N. Popescu elvtársnak, az SzKT elnökségi tagjának, a Mezőgazdasági Munkások Szakszervezete KB elnökének jelentését a szakszervezeti mozgalom feladatairól az állattenyésztés 1954—1956. évi fejlesztését szolgáló törvény végrehajtásával kapcsolatban.

Ez alkalommal rámutattak a mezőgazdaságban és állattenyésztésben dolgozó szakszervezeti szervek feladataira. Hangsúlyozták, hogy arra kell mozgósítani a mezőgazdasági munkások széles tömegeit, hogy a szocialista verseny és a sztahanovista mozgalom fejlesztésével és a szovjet mezőgazdasági tapasztalatok széleskörű alkalmazásával valóra válassák a párt és a kormány határozatait.

A munkálatok második napján a plenáris ülés megvitatta az SzKT elnökségének jelentését a vállalatok és intézmények egyeztető bizottságainak tevékenységéről, továbbá az elvtársi bíráskodási tanácsok megválasztásáról és munkájáról. A jelentést Dobre Ion elvtárs terjesztette elő.

A továbbiakban Muzsik Mihály elvtárs, az SzKT titkára jelentést terjesztett elő a vállalatok és intézmények szakszervezeti szerveinek, a rajoni és a tartományi szakszervezeti bizottságoknak és a tartományi szakbizottságoknak ideji választásával kapcsolatban.

Petróleum-főzőlámpákat készítenek

Mezőgazdasági dolgozaink iparcikkal való ellátása érdekében a „Coopmetal” fémipari termelőszövetkezetben löszerszámokat gyártanak. A „Varga Katalin” brigád tagjai Faragó Margit vezetésével már nagy mennyiségben gyártják a lámpákat.

Petróleum-főzőlámpákat is gyártanak, hogy megkönnyítsék a háziasszonyok munkáját.

Lelkesen készítették elő a „Filimon Sárbu” brigád tagjai a petróleum főzőlámpához szükséges szerszámokat. Manea Ioan brigádvezető jól megszervezte a brigád munkáját. Rövid idővel ezelőtt hozzáigrtak a lámpák készítéséhez. A lámpa alja a

présnél készül, a petróleumtartályt pedig fémműző padon gyártják. A lámpákhoz még szükséges alkatrészeket présen készítik majd, a többi munkálatokat pedig a bádgosműhelyben végzik el.

Az ifjúság-brigádok állandó versenyben vannak egymással. A „Filimon Sárbu” brigád tagjai vállalták, hogy januárban normájukat 60 százalékkal túlszárnyalják és 5 százalékos anyagmegtakarítást valósítanak meg. Ugyanakkor a munkában teljes fegyelmet és pontosságot vállaltak. Hasonló eredmények elérését vállalták a „Varga Katalin” brigád tagjai is, akik 50 százalékot teljesítenek majd normán felül.

Felkészülnek a holnap szakemberei

A mechanikai középiskolában lelkiismeretesen nevelik a jövő szakembereit. Képünkön az iskola műhelyében Gusat Ioan tanár rajzról magyarázza az előkészítendő alkatrészek megmunkálási módját.

A nagy barátság évfordulója

A 300. évforduló tiszteletére

A Szovjetunió népei serény munkával készülnek Ukrajna Oroszországgal való egyesítésének 300. éves évfordulója megünneplésére. Kazahsztán fővárosában, Alma-Atában előadásokat tartanak az ukrán nép, valamint a Szovjetunió testvéri köztársaságai népeinek barátságáról. Az Allami Népkönyvtárban könyv- és képiállítást rendeztek, amely az Ukrán SzSzk történetéből mutat be részleteket. A Sevcsenko múzeumban, amely a hasonló nevű Kaspi-tengeri kikötőben épült — kiállítás nyílik „Sevcsenko és a kazah nép” címmel. Az Ukrán SzSzk Tudományos Akadémiája körülbelül 400 képet, rajzot, könyvet küldött a múzeumnak. Az ukrán írók műveit nagy példányszám-ban jelentették meg kazah nyelven.

A Vlagimir-tartományi „Gus-Hrusztalini” üzem legújabb mesterei hajót készítenek Ukrajna Oroszországgal való egyesítésének 300. évfordulója tiszteletére. A hajó magassága 85 centiméter, alapanyaga kristály. A hajón elkészítik Bogdan Hmelnicki és fogyerőjének szobrát, amint a Perejaszlav léren az orosz követeket fogadják. A hajón a következő felirat olvasható: „Örökre együtt az orosz néppel”.

Százhusz év előtt épült a kievi egyetem

A. GOLIK, egyetemi tanár

Százhusz év telt el a kievi „Sevcsenko” Allami egyetem megalakulása óta. Ez a nagymultú felsőoktatási intézmény jelenleg 13 fakultással rendelkezik, ahol több, mint hater ezren tanul. Az elmúlt husz esztendő alatt az egyetemen tízezer diák nyerte el az abszolút bizonyítványt — sokkal többet, mint az egész forradalom előtti időszakban. Ezenkívül a kievi állami egyetem tudósoktól képez ki. Jelenleg a 87 katedrán 336 aspiráns tanul. Az elmúlt évben a fiatal tudósok közül heten nyerték el a doktori és 283-an a doktori-jelölti címet. Számos kabinet, laboratórium, múzeum és tanterem áll a diákok, aspiránsok és tanárok rendelkezésére. Az egyetem mellett csillagászati megfigyelő, botanikus kert és nagy tudományos könyvtár működik.

A szovjet hatalom éveiben jelentősen megnövekedett a tudományos kutatásokat tárgyaló művek kötetének példányszáma. A tudományos tevékenységet az ország népgazdasága szükségleteinek megfelelően terjesztik. A kievi egyetem geológusai és geográfusai széleskörű kutatómunkát fejtettek ki az ukrán köztársaság déli részén a geológia, hidrogeológia és klimatológia terén, a biológusok intézkedéseket dolgoztak ki Ukrajna kisebb folyói halállományának növelésére, harcolt indítottak a növények kártevő ellen, a fizikusok új módszereket vezettek be a spektro-analízis terén.

A tudósok sok időt szentelnek különböző elméleti kérdések tanulmányozására. Csak az elmúlt év folyamán 300 tudományos munka jelent meg; ezek közül a legkiemelkedőbb Bukahovszki „Bevezetés a nyelv-tudományba”, Encsenko és Voroncov „Az ember és az állatok lélektana” és mások.

1654. január 18-án az ukrán nép küldöttei Perejaszlav városában a moszkvai orosz küldöttek jelenlétében kifejezésre juttatták az ukrán nép óhaját, hogy Ukrajna és Oroszország egy állam legyen.

Az orosz nép és az ukrán nép egyesült erővel küzdött le a szabad és boldog élet megteremtése előtt felmerülő nehézségeket és akadályokat. Az orosz, ukrán és fehér-orosz nép közös öre tekint vissza. Hazájuk, a kievi Oroszország, régen hatalmas szláv állam volt. A kievi Oroszország felbomlása után Ukrajna területét a török szultánok, a lengyel nemek és a litván hercegek széttagozták.

Bogdan Hmelnicki vezetésével a XVII. század végén nemzeti front alakult, amely felszabadító harcot indít a lengyel feudális urak ellen. Az 1648—1654-es felszabadító harcokban jelentős segítséget kap az ukrán nép az orosz államtól, s különösen az orosz néptől.

A két nagy szláv nép egyesülése a cárok, az orosz és ukrán földbirtokosok és polgárok akarata ellenére történt. Az ukrán és orosz nép testvéri barátsága a két nép fiainak a szabadságért és függetlenségért vívott harcban alakult és erősödött meg. Ivan Franko kiváló író és tudós mondta: „Mi szeretjük a nagy orosz népet, csak jót kívánunk neki, szeretjük és tanuljuk nyelvét... szolidarisok-mak érezzük magunkat az orosz nép legjobb fiaival.”

A munkásszítály megjelenésével a történelem színpadán még jobban megerősödött a két nép közötti barátság. A kommunista párt vezetésével az orosz munkásszítály, szövetségben a dolgozó parasztsággal, 1917 októberében megdöntötte a földesurak és a burzsoázia uralmát. 1917 december 25-én az ukrán szovjet kongresszus Ukrajnát Szovjet Szocialista Köztársaságnak kiáltotta ki. Így vált valósággá az ukrán nép évszázados álma, hogy megalakuljon szabad nemzeti állama. Az ellenforradalmárokkal és a külföldi imperialista erők beavatkozásával szemben a Szovjet Haza népei hősiességgel harcolt és megvédte a

Szoros együttműködés az orosz és ukrán tudósok között

Írta: G. SZAVIN,
az Ukrán SzSzk Tudományos
Akadémiájának alelnöke

Ukrajna a Szovjetunióval való egyesítésével megmentette nemzeti függetlenségét és lehetősége nyílt arra, hogy népgazdaságát és kultúráját fejlessze.

A közös származás, gazdasági élet és államterhek negatívumait hozzájárult az orosz és az ukrán nép közötti együttműködés, valamint a két nép kultúrája egymáshoz való közeledéséhez. Ukrajnában a tudomány, irodalom, művészet, szocialista gazdaságok mind a világ leghatalmasabb: az orosz tudomány, irodalom, művészet jó hatással, a nagy orosz nép zseniális gondolkodói haladó eszméinek hatására fejlődött.

Különösen nagy befolyást gyakoroltak az orosz tudósok az ukrán tudomány fejlődésére. A nagy orosz tudós, Lomonoszov kor-szakalkotó felfedezései és haladó eszméi döntő hatással voltak a XVIII. században az ukrán haladó tudományos gondolkodásra. Jelentős hatást gyakorolt olyan kiváló ukrán filozófusokra és tudósokra, mint G. Sz. Szkovoroda, I. P. Hmelnicki, vagy M. M. Terelchovszki és mások.

A XIX. században még szorosabbra fűződött a kapcsolat az orosz és az ukrán tudomány és művelődés között.

Az élenjáró szovjet tudósok — B. I. Mendelejev zseniális kémikus, M. B. Pavlov, Izszevski, „az orosz fémparagya”, — munkájukkal és felfedezéseikkel felbecsülhetetlen értékű szolgálatot tettek az ukrán termelési erők fejlődésének. M. K. Kurakó ismert ukrán tudós felfedezései viszont ki-hatással voltak egész Oroszország fémparagjának fejlődésére.

A két nép barátságának elmélyülését, hazájuk gazdaságának és kultúrájának fejlesztéséért vívott harcukat döntően befolyásolta a világ legforradalmibb proletariátusának, az orosz proletariátusnak, s harci élosapátának — a kommunista pártnak megjelenése a történelem színpadán, valamint a leninizmus, mint a világ és az orosz kultúra legmagasabb vívmányának megjelenése.

A nagy szovjet nép segítségével a tulajdonítható, hogy az ukrán nép olyan nagy tudósokat adott a tudomány életének, akik felfedezéseikkel és kutatásaikkal minden téren gazdagították az ukrán tudományt. D. K. Zabolotnij, a híres ukrán mikrobiológus, M. T. Kaszajenko biológus, G. F. Voronov matematikus, A. A. Bogomolec és N. D. Strazesszko az orvostudomány képviselői és mások, jelentős helyet foglaltak el hazájuk és a világ tudományos életében.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom

halártalan fejlődési lehetőséget nyitott meg a tudomány és a kultúra terén az orosz, az ukrán, valamint a Szovjetunió más népei számára.

Az orosz nép testvéri segítségével 1919-ben Ukrajnában megalakult az Ukrán SzSzk Tudományos Akadémiája is, amely a köztársaságban a tudomány fejlődésének központjává vált.

Az Ukrán SzSzk Tudományos Akadémiája, ugyancsak Ukrajna valamennyi tudományos intézete mindig szoros együttműködésben dolgozott az OSzSzk, valamint a többi testvéri köztársaságok tudósival.

Az OSzSzk, az Ukrán SzSzk, valamint a többi szövetségi köztársaságok közötti testvéri együttműködés, mégjobban elmélyült a háború előtti öt éves tervek idején, amikor a szovjet nép a párt vezetésével megvalósította az ipar szocializálását, a mezőgazdaság kollektivizálását, a kultúrforradalmat.

A szovjet tudomány vívmányainak jelentős szerep jutott a Nagy Honvédő Háborúban a szovjet népek a hitleri fasiszta hordák fölött aratott győzelmében. A szovjet tudósok szoros együttműködéssel, az ukrán tudósok értékes hozzájárulását nyújtottak az ellenség szétzúzásához.

Az ukrán tudósok számos gyakorlatba áttételt kísérletei a háború idején hozzájárultak az ipari termelés emeléséhez, a mezőgazdasági termékek hektáronkénti hozamának fokozásához, a szovjet állam megvédésének biztosításához.

Az orosz és a többi testvértársak minden-napos segítségével Ukrajna hihetetlenül rövid idő alatt begyógyította a háború okozta sebeket. A tudományos kutatóintézeteket teljes egészében újjáépítették. Ukrajnában jelenleg 475 tudományos intézet, köztük 140 tudományos kutatóintézet működik.

Az orosz és ukrán mérnökök közös erőfeszítő munkájának tulajdonítható, hogy teremtették a Don-medence, a harkovi traktorgyár, a novo-gramatorszki gépgyár, valamint más, az ukrán szocialista ipar gigantikus épületeinek újjáépítéséről. A két testvéri nép szakemberei közötti együttműködés különösen a karkovai vízierőmű terve kidolgozásának időszakában volt élénk.

Az orosz, valamint a többi testvéri köztársaságok tudósai a tudomány ukrán művelőivel közösen törekednek az olyan a történelmi feladatoknak teljesítésére, amelyeket G. M. Malenkov elvtárs a Szovjetunió Legfelső Tanácsának V. ülésszakán elmondott beszéde, valamint az SzKP KB szeptemberi plenárisának határozata kijelölt

Ukrán költők verseiből

ANDREJ MALISKO:

A béke hazája

Nem szél, hajnaltáji permet,
nem vész, szárnyas fergeteg —
Hazám lehelle csapott meg
és járta át a szívemet —

viharvert, napsütött vizekkel
s akár tavaszi áradat,
mezőkkel, melyek mint a tenger,
az égig felhullámzóan;

s ahogy, ha gyermek ajka rebben,
s röptve madarak dalát,
hagy szirmok fellegével frisson,
tűzőn, mint az ifjúság.

Nem pinkadt piros rubintján
kápáztatót el a világ —
Hazám, a te ezemed tekint rám,
tűző napként lelkembe lát.

Erő és bölcsesség e szempár,
mögötte multunk harctere
s jövőnk hajnala dereng már,
világos sorsunk int vele.

Milyen bátyákkal vertünk szét mi,
milyen utak hátunk megett!
Zizegnek Volgánk bő sztyeppéi,
dombok kéksége intget.

Barátságot, békét e tájról
ukrán szovjet földünk hős fia
a Kárpátok ormára s távol,
a Duna-táj kankáira.

Pusztuljon minden rebség végre,
csalás, erőszak — vesszenek!
Anyám — a szabadság felé te
a földet szárnyakon viszed!

(Fordította: Polgár István)

VLADYIMIR SZOSZJURA:

Ukrajna dolgozik

Micsoda boldogság e szabad földön át
bálgatni, dolgozni, hogy a vak éjjelek,
amelyek elfedték az öröm kapuját —
gyönyörű földünkre vissza nem térjenek.

Ananyó eugárral iramlék tavaszunk,
erdőnek-mezőnek cserélt köntösét.
Döng már a kalapács, az üllő szava zug,
testvéri összhang ez, győzelem, dicsőség.

Falvak és városok a kormos romokon
épülnek s dúsabbak lesznek, mint azelőtt.
Műhelyek fénylenek. Felharsan robogón
Ukrajna teremő munkája mindenütt.

Hullámzó tengeren hajók iramodnak,
végtelen réteken piroslék a hajnal:
milyen boldog öröm így dolgozni annak,
kürt a Kreml szór be örök sugarakkal.

(Fordította: Hidas Antal)

Háromszáz éve egyesült Ukrajna Oroszországgal

Nagy Októberi Szocialista Forradalom vívmányait. A kommunista párt, a szovjet társadalom vezető ereje Marx, Engels, Lenin, Sztálin tanítására támaszkodva most már a szocializmus és a kommunizmus megteremtésének békés útján vezet a szovjet népeket. A Szovjetunió népeinek barátsága a szovjet társadalom fejlődésének egyik alapvető mozgató erejévé, a szovjet állam szilárdságának alapjává vált. Az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság a Szovjetunió népeinek családi közösségében hatalmas ipari és kolhozállamra fejlődött. Lakosainak száma (közel 40 millió) és gazdasága folytán Ukrajna az OSzSzk után a második szovjet köztársaság.

Az ukrán ipar 1940-ben közel kétszer annyit termelt, mint a forradalom előtti egész Oroszország ipara és tizenegyszer többet, mint az ukrán ipar 1913-ban. Az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság 1940-ben a Szovjetunió széntermelésének több, mint a felét, öntvény termelésének több, mint 60 százalékát szolgáltatta. Az öt éves tervek idején gépgyártása ötven-szere növekedett. A szocialista ipari gigantikus megvalósításaira, mint a dnyepéri Lenin vízierőmű, a novo-kramatorszki Sztálin gépgyártó üzem, a harkovi traktorgyár és másokra nemcsak az ukrán dolgozók, hanem minden szovjet ember büszke.

Ukrajna elmaradott egyéni parasztságát a szovjet hatalom gépesített, szocialista mezőgazdaságot teremtett.

A hitler-fasiszták aljas támadása nagy veszélyt jelentett a szovjet népeknek szabadságuk és függetlenségük megvédésében. Az ukrán nép a Nagy Honvédő Háború küzdelmes éveiben nagyszerű tanúbizonyságot nyújtott a többi szovjet népekhez fűződő erkölcsi, politikai egységének, a szovjet hazafiaságnak, a szovjet haza iránt érzett odaadásának. A fasiszta támadók

megsemmisítésével a Szovjetunió népei történelmi győzelmet arattak és megmentették az emberiséget a fasiszták igrától.

A fasiszták megszállásuk ideje alatt nagyon sok kárt okoztak az ukrán népgazdaságnak is, számos várost rommá változtattak. A Don-medence bányáit viz alá süllyesztették, a falvakat felégették. Az orosz nép és a többi szovjet nép segítségével azonban az ukrán dolgozók hamarosan helyrehozták az ország gazdaságát és nemskára felülmutattak a termelés háborúelőtti színvonalát. Már 1951-ben az ipar 35 százalékban felülmutta a háborúelőtti színvonalát. Hatalmas ütemben növekszik a közszükségleti cikkek gyártása. Az elmúlt évben a kievi és lvovi pamutfonóda, a csernoviczi textil kombinát és számos más kölszövő üzem, valamint más vállalat terven felül termelt, összesen egymilliárd kétszázmillió rubel értékben. A következő években Herszonban és Poltavában textilkombinátot, Csernigovban és Kramencsugban szövődéket, Kievnél selyemszövődet építenek. Jelenleg tíz cukorgyárt és 36 más nagy élelmiszerkészítő üzemet építenek.

Ukrajna a Szovjetunió leggazdagabb gabonatermő és a világ legnagyobb kukorica-termelő vidéke. Az Ukrán Köztársaság legtöbb mezőgazdasági artelje 3—4 állattenyésztési farmmal rendelkezik. Az ukrán kolhozok állatállománya túlhaladta a háborúelőtti színvonalát. Az ukrán mezőgazdasági dolgozók hatalmas munkalendülettel törekednek a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának szeptemberi plenáris ülésén hozott határozatainak gyakorlatba átültetésére. Az ukrán és orosz kolhozok és tudósok szoros kapcsolatban állnak egymással, kicserélik tapasztalataikat, baráti segítséget nyújtanak egymásnak.

Az ukrán festők és építészek részvesznek a moszkvai földalatti díszítésében. Az ő tervüknek megfelelően építik a hatalmas földalatti egyik állomását, amelynek szobrai és domborművei a két nép közötti történelmi barátságot ábrázolják. A metro-állomás mozaikjai megelevenítik a perejaszlavi találkozózt, a poltavai ütközetet, Puskin ukránai tartózkodását, Tarasz Sevcsenko és Csernisevskij, Dobroljubov és Nyekraszov pétervári találkozását, megelevenítik azokat a jeleneteket, amelyek szorosan hozzákapszolódnak a szovjet hatalom megteremtéséhez Ukrajnában, Kievnél felszabadítását a Nagy Honvédő Háború idején és az ukrán nép történetének más jelentős eseményét.

Kievnél, Ukrajna fővárosát a Nagy Honvédő Háború befejezése után még szebbé építették, a főváros történelmi épületeit feltöltö gondjával őrzik. Odesszában, Sztalinovban, Lvovban, Dnyepetrovskban, Zaporozsében és sok más ukrán városban nagy méreteket ölt a magán- és középületek építése. Az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaságban megközelítőleg hét millió gyermek tanul és évente a felsőfokú iskolákat több, mint negyvenezer szakember hagyja el.

Az egész szovjet nép ismeri és nagyra-becsüli az ukrán írókat. P. Ticsinát, A. Kornejcsukot, M. Bazsant, vagy a kiváló színművészeket, Lidvinenket, E. Volgemuthot és a többi tehetséges ukrán művészt és festőt.

Az ukrán nép hatalmas lendülettel küzd a Szovjetunió népeivel együtt a világbéke megerősítéséért, a nemzetközi háborúra uszító imperializmus mesterkedése ellen.

Hazánk dolgozó örömmel köszöntik Ukrajnát és Oroszországot egyesítésének 300. évfordulóját. A román népet régi barátság fűzi az ukrán néphez, amely a szocializmus építésének időszakában mind jobban elmélyül és még szilárdabbá válik.

Bálacl Nestor,
az ARLUS tartományi bizottságának titkára.

A tartományi néptanács első ülészaka

A tartományi néptanács 2. számú épületének gyűléstermében nyílt meg január 10-én a tartományi néptanács első ülészaka. A gyűléstermet ez alkalommal zászlókkal, virágokkal, jelszavakkal szépen felszították.

A múlt év december 20-án megválasztott tartományi néptanácsi képviselők, munkások, sztahanovisták, kollektivisták, ifjak és nők, művészek és tudósok, a nemzeti kisebbségek soraiból bekerült képviselők, valamint nagyszámu meghívott várta, hogy az ülészék megkezdje munkálatait. A teremben ünnepi légkör uralkodik. Az állam-batalom helyi szervebe megválasztott 81 néptanácsi képviselő azzal az elhatározással foglalta el helyét, hogy becsülettel eleget tesz kötelességének és megvalósítja a párt és a kormány által eléjük tűzött magasabb feladatokat.

A megnyitó beszéd

Duma Gheorghe néptanácsi képviselő megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy a december 20-án lefolyt néptanácsi képviselőválasztásokon a választók túlnyomó többsége bizalommal szavazott a Népi Demokrácia Frontja jelöltjeire. A választásokon is bebizonyosodott a párt, a kormány és a nép közötti szétbontatlan egység.

A néptanácsi képviselőválasztások ismételt igazolták államrendszerünk mélységes demokratizmusát — mondotta: többek között Duma elvtárs. — Az egész ország területén megválasztott 135.220 néptanácsi képviselő, — akik közül 4650 képviselő tartományunk néptanácsaiba választottak meg, — kifejezi rendszerünk mélységes demokratizmusát, amely a legszélesebb tömegnek bevonására nyújt lehetőséget a közügyek irányításában. Nagyszerűek azok a példák is, amelyek a férfiak és nők közötti legteljesebb egyenjogúságra vonatkoznak. Az ország egész területén megválasztott néptanácsi képviselőknek 24,67 százaléka nő, míg a tartományunkban megválasztott néptanácsi képviselők közül 26,71 százalék a nő. Ezek a számok is bizonyítják, hogy népi demokratikus rendszerünk a nők legszélesebb tömegét vonja be az aktív politikai munkába.

Megemlítette a szónok azt a tényt is, hogy Aradtartományban a képviselők 29,47 százaléka a nemzeti kisebbségek soraiból került ki. A továbbiak során Duma Gh. elvtárs rámutatott arra, hogy a tartományi néptanács alakuló ülése abban az időszakban történt, amikor a városi és falusi dolgozók előtt az a magasabb feladat áll, hogy gyakorlatba ültessék a párt és a kormány határozatait, amelyek a népgazdaság fejlesztésére és a dolgozó nép élet- és kultúraszínvonalának állandó emelésére irányulnak. Az ülészék éppen abban az időszakban folyik le, amikor a földkerekség millió és millió embere fokozódó erővel követeli, hogy a nagyhatalmak a tárgyalások útján érjék el a nemzetközi feszültség enyhülését.

Ezután Duma Gheorghe elvtárs javasolta, hogy az ülészék minél jobb lefolytatása érdekében válasszanak elnökséget. A javaslat elhangzása után egyhangú szavazattal Svoboda Ioan elvtársat elnöknek, Baciu Elena elvtársnőt titkárnak, míg Nagy József elvtársat az ülészék elnöksége tagjának választották.

Az új végrehajtó bizottság megválasztása

A néptanácsi képviselők mandátumának igazolása után az ülésen részvevő képviselők bizottságának javaslatára megválasztották az új végrehajtó bizottság 15 tagját. A végrehajtó bizottság egyhangúlag megválasztott új tagjai a következők: Simandan Eremia, Pop Ovidiu, Balázs Károly, Scutariu Aurelian, Kelemen Sándor, Boldean Ion, Ionescu Ana, Nicolai Iosif, Petru Lucrăția, Hodosan Gheorghe, dr. Viorica Dimache Popa, Onița Petru, Hădulescu Nicolae, Zöllner Eva, Don Lazăr.

Ezután az ülés részvevői egyhangúlag megválasztották a 11 állandó bizottság tagjait. Ekkor az ülészék munkálatai néhány percre félbeszakadtak. Az ajtóban dobpergés és trombita hangjai közepette pionír küldöttség jelent meg, amely köszöntötte és sok sikert kívánt a tartományi néptanács első ülészaka munkálatainak.

A növényi és állati termékek begyűjtési terve teljesítésének megvitatása

A napirend utolsó pontjaként Duma Gheorghe elvtárs előterjesztette a régi végrehajtó bizottság jelentését az 1953. évben a növényi és állati termékek begyűjtése terén végzett munkáról. A jelentés elemezte, hogyan szervezték meg és hogyan folyt le az 1953. évi begyűjtési kampány. Kitért, hogy tartományunk néptanácsai, a pártszervezetek utmutatásával, a nyári kampány idején alaposan megismerve a begyűjtési tevékenységet, mozgósították a dolgozó parasztságot a cseplésre és a kvóták átadására. Így a kalászosok vonatkozásában a begyűjtési tervet tartományi viszonylatban 194 százalékban teljesítették. A kalászosok (buza, árpa, rozs, zab) begyűjtési tervének teljesítésében Nagyszentmiklósról 113, Lipparajon 102,8 és Aradrajon 101,7 százalékos eredménnyel kerültek az élre. A jó példák egész sorát szolgáltatta számos aradtartományi kollektív gazdaság a cseplési és begyűjtési kampányban. Így a kelmeki, kisiratosi, nagyiratosi és más kollektív gazdaságok mutattak jó példát. A jelentés kiemelte, hogy a szép eredmények mellett a néptanácsok a nyári kampány során elérték a szükséges hiányosságait felvett a terv. Körös és Lipparajonban a begyűjtés üteme nem tartotta lépést a csepléssel. Nem adtak megfelelő segítséget a cseplési delegátusoknak. Ezeknek a hiányosságoknak okozói egyes volt tartományi, rajoni és községi néptanácsi képviselők, akik nem vettek részt a végrehajtó bizottságok és a néptanácsok ülészékainak gyűlésein, nem ismerték ennek következtében a hozott határozatokat és így nem is adhattak megfelelő segítséget.

A jelentés a továbbiakban rámutatott arra, hogy a néptanácsi végrehajtó bizottságok, bár érték el sikereket a kalászosok begyűjtése terén, ez azonban nem mondható az őszi termények begyűjtésére, amely nem kielégítő. Tartományi vonatkozásban például a tengeri begyűjtési tervét 70, a napraforgót 65, a burgonyát 38, a szénát 60, a hagymát 45, a babot 13 százalékban teljesítették mindössze. Ez az eredmény egyáltalán nem kielégítő. A hiányosság elsősorban onnan származik, hogy bár a minisztertanács részéről pontos utasítások érkeztek ezzel kapcsolatban, mégis a néptanácsok végrehajtó bizottságai különösen a községi néptanácsok végrehajtó bizottságai nem elemezték időszakonként a begyűjtési szervek működését ezek jelentései alapján, annak érdekében, hogy konkrét és hathatós intézkedések történjenek a begyűjtési terv teljesítésére. Egyes rajoni és községi néptanácsok végrehajtó bizottságai nem tanulmányozták és nem népszerűsítették elmélyülten a párt és a kormány határozatait, amely az 1952. évről visszamaradt kvótahátralek elengedésétől intézkedik. A dolgozó parasztságot nagyrészt nem világosították fel ennek az intézkedésnek helyességéről és a politikai felvilágosító munka hiánya miatt egyes helyeken az osztályellenesség, a kulákok befolyásolják a dolgozó parasztságot, hogy ne adják be a kvótákat, mert az állam ebben az évben is tesz majd engedményeket.

Nem minden községi néptanácsnak sikerült mozgósítania a nők tömegét, hogy résztvegyenek a begyűjtési kampányban. Nem tulajdonítottak megfelelő fontosságot annak az erőnek, amelyet a nők részvétele jelentett volna ebben az akcióban. Az állami alkalmazottak, akik nem adták be a kvótájukat, hasonlóképpen rosszul befolyásolták a községek dolgozó parasztjait.

Az a tény, hogy a néptanácsok végrehajtó bizottságai nem vezettek pontos kimutatásokat a kvóta-beadásokról, ugyancsak akadályozta a begyűjtés napi ütemtervének teljesítését. Hasonlóképpen a terményátvevő központ vezetősége sem ösztönözte a községi szerveket, hogy naponta teljesítsék a begyűjtés ütemtervét. A jelentés kiemelte, hogy a továbbiakban a tartományi és rajoni bizottságok tartományi és rajonális szerveinek munkájában megmutatkozó komoly hiányosságokat. Ezek a szervek nem irányították a terepen működő szerveket úgy, ahogyan kellett volna. A megfelelő ellenőrzés hiányában, a községi begyűjtők nem tevékenykedtek jól a terepen, személyi kérdéseikkel foglalkoztak, mint ahogyan ez Taut, Vadász, Szekesut, Majlátsfalva és más községek begyűjtőinek eseteiben történt.

A jelentés ezután rámutatott az állati termékek begyűjtésében megmutatkozó hiányosságokra.

A továbbiakban a jelentés hangsúlyozta: az 1953. évi növényi és állati termékek begyűjtési tervét azért nem teljesítették, mert egyes képviselők ahelyett, hogy segítették volna a néptanácsok tevékenységét a begyűjtési problémával kapcsolatban, még az állam iránti kötelességüket sem teljesítették maradéktalanul. Hasonlóképpen számos begyűjtési állandó bizottság csak formálisan működött. Az őszi termények begyűjtési kampányának hiányossága volt még az is, hogy a tartományi néptanács régi végrehajtó bizottsága csak az utóbbi időben határozta el, hogy a begyűjtési kampány megkezdésére delegátusokat küld a rajonokba és a községekbe, ahelyett, hogy ezt az intézkedést hamarabb megtette volna.

Ugyanakkor a régi végrehajtó bizottság tagjai és delegátusai, akik egyes rajonokért feleltek, nem irányították és nem ellenőrizték állandóan a rajoni szerveket és a községekbe küldött delegátusokat.

Befejezésül a jelentés rámutatott azokra a feladatokra, amelyek a tartományi néptanácsra, az újonnan megválasztott képviselőkre hárulnak a növényi és állati termékek 1954. évi begyűjtési tervének teljesítéséből. Ezek a feladatok, valamint a képviselők egész sor javaslatát képezte alapjául annak a határozatnak, amelyet az ülészék elfogadott.

Számos képviselő, mint Iordanov Svetco, Gyurkovits István, Onița Petru, Kolozsvári Tibor, Suciu Ana, Muresar Vasile, Fericean Gheorghe, Beldean Ion felszólalásaikban bírálták a tartományi néptanács volt végrehajtó bizottságát azokért a hiányosságokért, amelyek az 1953. évi növényi és állati termékek begyűjtése terén a bizottság munkájában megmutatkoztak. Ugyanakkor egész sor javaslatot tettek, hogy az 1954. évi begyűjtési munka megjavuljon. Sándor Pál képviselő kollektivistáknak például a következőket mondta: „A tartományi néptanácsnak, a rajoni és a községi mezőgazdasági állandó bizottságoknak jobban kell dolgozniuk főleg abból a szempontból, hogy a kollektivisták, a mezőgazdasági társulások tagjai és a dolgozó parasztságot alkalmazzák az agrominimum szabályait.” Suciu Ana, világi kollektivistáknak rámutatott arra, hogy bár az 1953. évben jó termés volt, a begyűjtési tervet mégsem teljesítették. Ez annak a következménye volt, hogy nem végeztek megfelelő politikai tömegmunkát a dolgozó parasztságot soraiban a begyűjtéssel kapcsolatban és nem szálltak megfelelően szembe a kulákok híreszteléseivel. Ugyanakkor kötelezettséget vállalt: minden eszközzel hozzájárul, hogy választókerületében minél hamarabb teljesítsék a begyűjtési tervet.

Ezután Pop Ovidiu néptanácsi képviselő, a határozati javaslatot szerkesztő bizottság elnöke felolvasta a határozati javaslatot, amelyet egyhangúlag elfogadtak.

A tartományi néptanács ülészékének határozata egész sor intézkedést tartalmaz azoknak a hiányosságoknak kiküszöbölésére, amelyek következtében a begyűjtési tervet Aradtartományban nem teljesítették. Intézkedéseket tartalmaz a határozat a párt Központi Vezetősége augusztus 19—20-iki bővített plenáris ülésén kijelölt feladatok gyakorlatba ültetésére vonatkozóan.

Az ülészék feladatául tűzte a tartományi néptanács új végrehajtó bizottsága elé, hogy minél előbb számos elvtársat küldjön ki a rajoni és községi néptanácsokhoz, hogy ezeknek végrehajtó bizottságait segítsék a begyűjtési terv teljesítésében.

Svoboda Ioan elvtárs, az ülészék elnöke, befejezésül rámutatott arra, hogy a jelenlegi szakaszban a végrehajtó bizottságnak és a tartományi néptanács valamennyi képviselőjének az a feladata, hogy törekedjenek a növényi és állati termékek begyűjtési tervének a legrövidebb időn belül történő teljesítésére. Aradtartományban széles tehetőségek vannak, hogy a begyűjtési tervet teljesítsék, éppen ezért szükséges: sürgősen számba venni a néptanácsok, de különösen a községi néptanácsok munkájában megmutatkozó hiányosságokat a begyűjtéssel kapcsolatban.

A végrehajtó bizottság első ülése

Hétfőn, január 11-én tartotta meg a tartományi végrehajtó bizottság első ülését. Az ülésen felosztották a tagok feladatait, majd megvitatták és elfogadták az első negyedévre vonatkozó munkatervet. Az ülésen elhangzott javaslatok alapján Simandan Eremia elvtársat a tartományi végrehajtó bizottság elnökének, Pop Ovidiu és Balázs Károly elvtársakat alelnököknek és Kelemen Sándor elvtársat titkárnak választották meg. Ezután a tartományi néptanács végrehajtó bizottságának tagjai megtárgyalták a rajoni és községi néptanácsok ülészékai megtartásának akciótervét.

SPORT

Néhány sorban

AZ ORSZAGOS jégkorong bajnokság döntőjébe a következő csapatok minősültek magukat: Hadsereg Központi Háza, Avântul Csíkszereda, Stința Kolozsvár, Dinamo Marosvásárhely, Metulul Sztálinváros, Voința Bukarest és Spartak Gyergyószentmiklós. A döntőt január 21 és 31 között bonyolítják le a fővárosban.

PARISBAN a francia nemzetközi asztalitenisz bajnokság női egyesének döntőjében az osztrák Linda Werlt 3:2 (21:17, 13:21, 21:17, 16:21, 21:19) arányban legyőzte Angelica Rozeant. A férfi egyest a francia Roothoft, a férfi párost a francia Roothoft, Lanskoj pár nyerte.

AZ EGYIPTOM körüli kerékpáros verseny 6-ik szakaszát Beni Suef és El Gizeh közötti 115 kilométeres szakaszon rendezték. A versenyt a dán Andersen nyerte, a román versenyzők közül Maxim Nicolae az ötödik helyen végzett.

MA, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Construcorul jégpályáján városközi jégkorong mérkőzést játszanak: Arad és Kolozsvár válogatott csapatai mérkőznek össze erejüket.

Közlemények

A VÁROSI NEPTANACS VEGREHAJTO BIZOTTSAGA felhívja az összes ingatlanok és beépítetlen területek tulajdonosait, gondnokait, felelőseit, hogy kötelesek az ingatlan, vagy terület előtti járdákat a hótól megtisztítani, nehogy az a járókelők biztonságát veszélyeztesse. A járdákat meg kell tisztítani a jégtől is, mert az esetleges balesetekért a tulajdonosok, gondnokok, stb. személyesen felelősek. Az 1—1953. számú határozat 20. szakaszában foglalt rendelkezés figyelmen kívül hagyása büntetést von maga után és pedig 5—200 lejig terjedő pénzbírságot és 1 napot 1 hónapig terjedő elzárást, a büntető törvénykönyv 24. szakaszának előírása szerint.

A POSTAIGAZGATOSAG KÖZLI az összes vállalatokkal, intézményekkel, stb., amelyek posta útján utánvételel adnak fel küldeményeket, hogy úgy a feladóvevény kuponján, mint a belső részén, a vonatkozó rovatban tüntessék fel az Allambanál levő folyószámlájuk számát, mert e megjegyzés nélkül a jövőben semmiesetre sem vesznek át utánvételes küldeményeket.

AZ ARADVÁROSI NEPTANACS VEGREHAJTO BIZOTTSAGA közli Arad város lakóival, hogy a 4012—1953. számú minisztertanácsai rendelet értelmében a városi néptanács végrehajtó bizottsága mellett reklámciókat elintéző és értesítéseket átvételt osztályt létesítettek.

A dolgozók panaszait, értesítéseiket naponta írásban benyújthatják déli 12 és délután 3 óra között, kedden és pénteken pedig szóbeli panaszokkal, értesítésekkel jelentkezhetnek 12 és 2 óra, valamint délután 4 és 8 óra között. A panasz-iroda a városi néptanács épületében (Köztársaság útja 75) az I. emelet 83. szobájában működik.

Mozik műsora

„DOZSA GYÖRGY” mozi: Január 17-én: A nagy remények. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Matiné 11,30 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: Január 20-ig: Hajnal Nyemen felett (színes szovjet film.) Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Matiné 11,30 órakor.

„HERBAK JANOS” mozi: Január 17-én: Civil a pályán. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Matiné 11,30 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: Január 17-én: Kelo és Kote. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Matiné 11,30 órakor.

„UJ IDOK” mozi: Január 22-ig: 1. A Tbilisi Dinamo futball csapat mérkőzése a Román Népköztársaságban. 2. A moszkvai kereskedelmi hálózat állandó fejlődése. 3. A preri éneke. 4. A legjobb sibajnokok versenyei. 5. A 7. számú szovjet sport.

Matiné 10 óráról folytatódagosa.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Miklóska): Január 19-ig: A rejtelmek szigete. Előadások: hétköznap: este 6 órakor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órakor.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáji): Január 19-ig: Kaland a kastélyban. Előadások: hétköznap: este 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

(Valamennyi moziban kéri a közönség pontos megjelenését, mert a helyeket csak így tudják biztosítani).

—O—

AZ ARADI ALLAMI SZINHÁZ MŰSORA: Vasárnap, január 17-én délután 4 órakor: Szakadás és este 8 órakor: A veszett bárány.

BABSZINHÁZ: Minden vasárnap délután 4 órakor magyar nyelvű előadás: Hánel és Gretel.

Nemzetközi szemle

A koreai politikai értekezlet elodázása

A nemzetközi közvélemény nyomására megkötött fegyverszüneti egyezményt követően, az imperialista diplomácia minden körmönkönségát latbavetve az amerikai kormányfők, amikor egy általuk aláírt egyezménynek eddig példátlan kijátszására törekedtek. Nyilván az ENSZ haderő képviselői a koreai politikai értekezlet előkészítő tárgyalások megszaksztásával is a békére vágyó emberiség reményeit akarták megnyírni.

Arról van szó, hogy Hull tábornok, az ENSZ haderő főparancsnoka bejelentette: 1954 január 22-én „szabaddá” teszi a „hazatérni nem kívánó” koreai és kínai hadifoglyokat. Ez az intézkedés teljes mértékben ellenkezik a fegyverszüneti feltételekkel.

Nézzük meg közelebbről, mi rejlik a „hazatérni megtagadása” és a „szabaddá tevés” szólamai mögött? Mint tudjuk, a hadifoglyok kicseréléséről szóló egyezmény előírásai szerint 90 nap állt volna a koreai-kínai fél rendelkezésére, hogy a liszinmanista terrorlegények által megüldömlött észak-koreai és kínai hadifoglyokat felvilágosítsák.

Hogyan teljesítették a fegyverszüneti egyezmény erre vonatkozó pontjait az amerikai és liszinmanista bérencek? Először is elszabotálták annak a helyiségnek a felépítését, ahol a felvilágosító tevékenységnek kellett volna folytania. Mikor ezen a téren kimerült minden „leleményességük”, az amerikai és liszinmanisták erősebb eszközököz folyamodtak. A foglyok közé csempészett bérnyilkosokkal könyörtelenül lemészárolták azokat a koreai és kínai hadifoglyokat, akik hazatérni kívántak.

Megnyugtatták a felvilágosító bizottság elé járulni akarókat is. Az amerikaiaknak sikerült elérniük, hogy a koreai-kínai fél megbízottjai a kitűzött kilencven nappól összesen tíz napot használtak fel felvilágosító tevékenységük gyakorlására. A különböző akadályok folytán a koreai-kínai foglyoknak csupán 15 százaléka jelenhetett meg a felvilágosító bizottság előtt. Hogyan érték el ezt a „nagyserű eredményt” az amerikaiak? Erre nézve példaképpen a „Dagens Nyheter” című svéd lap „Szörnyű erőszakoskodások a koreai hadifoglytáborokban” címmel megjelent cikkéből idézzük. A cikk Gunnar Wessmannnak, a svéd legfelső semmitörzők tagjának nyilatkozatát tolmácsolja. Wessmann, mint a semleges hazatelepítési bizottság svéd csoportjának tagja, nemrégiben tért vissza Koreából.

Wessmann elmondotta, hogy megállapítása szerint, ha egy hadifogly kijelentette, hogy vissza szeretne térni Észak-Koreába, — felakasztották. A felakasztott hadifoglynak szívét kivágták és megölték, majd a barakban lévő összes hadifoglyokat arra kényszerítették, hogy egyenek belőle. A vadállati kegyetlenség célja a többi hadifogly megfélemlítése volt.

„Szintiszta igazság az, hogy ha valamely észak-koreai, vagy kínai hadifogly a táborban kifejezte óhaját, hogy valamely kommunista országba akar visszatérni, életét tette kockára” — fejeződik be a svéd legfelső semmitörzők tagjának nyilatkozata.

Igy áll tehát a „hazatérni megtagadása” kérdése. Még ennél is rettenetesebb azonban az a „szabadság”, amelyet az amerikai parancsnokság szánt a hazájukba

vágyó katonák számára. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a hazatérésben megakadályozott hadifoglyok közül a kínaiakat Csang Kaj-Sek, a koreaiakat pedig Li Szin Man bandáinak akarják átadni. Az ENSZ haderők parancsnokságának tervei szerint január 23-ának hajnalától kezdve megindulnak az emberszállítványok Csang Kaj-Sek, a Tajvan szigetét bitorló banditák számára.

Egyetlen becsületesen gondolkodó ember sem érthet egyet ezzel a sötét tervvel. A huszezer hadifogly sorsa azonban nemcsak az egyszerű emberek százmillióit, hanem a népek érdekét szemelőtt tartó kormányokat is élesen foglalkoztatja. India kormánya például, Nehru miniszterelnökkel az élen, állást foglalt a tervezett emberrablással szemben. A semleges hazatelepítési bizottságban Svédország megbízottjának rosszulmúlú javaslatát, hogy a bizottság járuljon hozzá a hadifoglyoknak január 22-én éjjel 12 órakor történő elhurcolásához, a bizottság többsége leszavazta.

Nem hunyhatalunk azonban szemel a koreai helyzetet komolysága felett. Felmerül tehát a kérdés, hogy a koreai politikai értekezlet előkészítő tárgyalásoknak az amerikai fél részéről történt indokolatlan megszakítása után, elkerülhetetlenül válik-e a feszültség további kieledződése a koreai kérdésben.

Nyugodtan mondhatjuk: nem, nem válik elkerülhetetlenné a feszültség további kieledződése. Ellenkezőleg, minden lehetőség nyílt arra, hogy a nemzetközi ellentét csökkentsen előtérben. Milyen lépések szükségesek ennek elérésére? Tetszési kell a sokszázmillió békétábor követelését, a kérdéseknek békés tárgyalások útján való megoldása terén.

Ezt tudomásul kell venni az imperialista tábor élen álló amerikai kormányköröknek is. A világ békeszerető népeinek következetes állásfoglalása kiharcolta a fegyverek elhallgatását a koreai harcokban. Most a nemzetközi közvélemény Csu En Lajnak, a Kínai Népköztársaság külügyminiszterének és Nam Ir-nak, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminiszterének nyilatkozatai mellett sorakozik fel. Egészen bizonyos, hogy a békétábor győzelme ezután sem marad el. A népek harcos békeakarata arra kényszerítheti a nyugati hatalmakat, hogy elutasítsák a Szovjetunió javaslatát az öt nagyhatalom: Franciaország, Anglia, az Egyesült Államok, a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság értekezletének összehívására. Csak egy ilyen, a világot átfogó kérdéseknek megvitatására alkalmas értekezlet járulhat hozzá a nemzetközi feszültség jelentős enyhítéséhez. Erre mutat rá Csu En Laj nyilatkozatának befejező mondata: „Hisszük, hogy a nemzetközi feszültség enyhítésének, a béke és a nemzetközi biztonság megvédésének érdekében szolgálja, ha a négy nagyhatalom külügyminiszterének küszöbön álló berlini értekezletét az öt nagyhatalom értekezlete követi, amelyen részt vesz a Kínai Népköztársaság is, hogy hozzájáruljon a sürgős nemzetközi kérdések megoldásához.”

A legsürgősebb teendő tehát a koreai politikai értekezlet előkészítő tárgyalások újrafelvétel, a hadifoglyok felvilágosításának folytatása a fegyverszünet feltételeinek megfelelően. Ezért szállnak síkra a föld minden részén élő becsületes embermilliók, akiknek békeakarata újabb és újabb győzelmet érlel a béke hívei számára.

Szovjet sakkozók ünneplése Angliában

Ma már nem enyhe fuvalathoz, hanem viharos áramlathoz hasonlíthatjuk a népek békeakarát. A felszabadult békevagy olyan orkánserűen dühög, hogy hiába igyekeznek a béke ellenségei becsukni ajtót, ablakot, hiába akarják a béke szele elől betapasztalni még a legkisebb ajtórést is, a béke hangja behatol a középkorban épített ölnyílvastagságu falak mögé is.

Néhány hét előtt százezernél több néző és sokmillió rádióhallgató ünnepelte egy népi demokratikus ország fiait, akik a labdarugás művészeti fejlesztésén túlmenően, sportszerű, rokonszenves magatartásukkal ütöttek hatalmas rést a nemzetközi elzárkózás politikáját hirdető várfalban. Nem magyarázható pusztán sportrajongásnak az ünneplés, amelyben Anglia népe a magyar labdarugókat részesítette. Hatalmas tüntetés volt ez végeredményben a nyolcszázmillió békétábor valamennyi népe mellett, amelyek hiába igyekeztek bemocskolni aljas rágalmaikkal a népek közötti ellenségeskedés szitót.

Napjainkban a szellemi sport legragyogóbb képviselőit, a szovjet sakkmeistereket ünneplik Angliában. Az újságokban első helyen szerepel fényképek és a lapok valóságos elragadtatással emlékeznek meg a szovjet sakkozók minden képzeletet felülmúló tudásáról és főleg sportszerű, magas kultúrát elárló magatartásukról.

Lehetetlen észre nem venni ezekben a lelkes megnyilvánulásokban a szovjet nép nagyrabecsülésén kívül azt a harcos kiállást, amelyet az angol nép tanúsít az amerikai reakciós körök békeellenes magatartásával szemben.

„Derék fiúk ezek az orosz sakkozók McCarthy ur” — mondja a „Daily Herald” című angol polgári lap egyik cikkének címben. Ugyanakkor felhasználja a szovjet sakkozók határtalan népszerűsége nyújtotta alkalmat, hogy kifejezze azt az érzelmét, amely az angol nép millióit eltölti a békétábor iránt. Emeltett cikkében ugyanis ezt írja többek között a „Daily Herald”:

„Szerencse, hogy McCarthy szenátor nem látogatott el Hastingsba. Ha ugyanis eljött volna, Nagy-Britanniát azonnal förtölte volna a szövetségesek közül, mint orosz csapatlót. Botrányosnak tartotta volna azt a baráti fogadtatást, amelyben a polgármestertől kezdve mindenki részesítette a szovjet sakkozók: David Bronsteint és Alexandr Tolust.”

A lap ezután megemlíti a megnyitott ünnepély közönsége, amikor a város polgármestere kijelentette, hogy „orosz barátaink husz év után ismét részt vesznek a Hastingsi tornán”, a megjelentek percekig ünnepeltek a szovjet sakkozók.

McCarthy ur és monopolizációs megbízói minden bizonnyal ezután is igyekeznek rém-meséket költetni a kommunistákról. Ezek a rémmesék azonban éppen úgy, mint a „mumus” legendája a gyermekok életében, napról-napra jobban eltűnik és a világ népei mind tisztábban látják, hogy helyük ott van a hatalmas békétáborban, amelynek élen a Szovjetunió halad.

Bakács Béla

Amerikai újságírók látogatása a Szovjetunióban

ODESSZA, (Agerpres.) — A TASZSZ közli:

Több amerikai diáklap szerkesztőinek egy csoportja meglátogatta a Szovjetuniót. A vendégek három napon át tartózkodtak Odesszában; megtekintették a város emlékműveit, az „élelmiszer- és hűtőipari intézetet, az odesszai állami képtart, valamint Odessza peremvárosában a „Karl Liebknecht” kollekt.

Az amerikai újságírók ezután Kievbé, Szovjet-Ukrajna fővárosába utaztak.

Az „atlanti” rendszer válságba sodorja Olaszország külkereskedelmét

ROMA, (Agerpres.) Az „Unita” című lap egyik cikkében azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy milyen súlyos gazdasági következményekkel jár Olaszország számára az atlanti közösség. A lap példának idézi az amerikai citromexportőrök kíméletlen konkurrenciáját Nyugat-Európa piacain az olasz termékkel szemben. Emiatt Olaszország citromkivitele Angliába, Franciaországba, Nyugat-Németországba és az északi országokba súlyos válságba kerül.

„A Pella kormány — írja a lap — még egy újat sem mozdította meg annak érdekében, hogy megkísérelje megvédeni ezt a jellegzetesen olasz terméket az amerikai konkurrenciától. Az olasz ipari körök már évek óta könyörögnek amerikai „szövetségeseknek”, hogy enyhítsék a vámkorlátozásokat és nyissák meg az amerikai piacokat az olasz termékek számára. Válaszul az amerikaiak fokozták egy olyan termék exportját Európába, ami Olaszország egyik hagyományos kivitelű cikke.

Római gazdasági körökben hangsúlyozzák, hogy ez a helyzet továbbra is változatlanul reménytelenül mindaddig, amíg az olasz vezetők körök nem értik meg, hogy Olaszország érdekében megkövetelik a leigázó „atlanti” kereskedelem korlátozásának megszüntetését és az olasz árukivitel kelet felé irányítását.

Fokozódik az angol terror Kenyában

NAIROBI, (Agerpres.) — A France Presse hírügynökség jelenti, hogy a január 11-én rendezett razzia alkalmával a kenyai angol rendőrség megölt hat afrikai bennszülöttet.

Január 3—10 között több mint 60 afrikait megölték és további 16-ot megsebesítettek.

Az angol gyarmattartók ugyanakkor tovább folytatják a Kikuyu-törzs tagjainak üldözését. A „Daily Worker” című angol lap nemrégiben közölte, hogy Tanganyika tartományban az angol hatóságok letartóztattak több mint 1000 afrikait, a Kikuyu-törzs tagjait. A letartóztatottak túlnyomó többségét családjukkal együtt Urambo helység mellett börtönözték be, ahonnan a kenyai színesbőrűek számára létesített küldeményekbe küldik őket.

A tonzsoni hadifoglyok gyilkosainak bűnpere

KAJSZUNG, (Agerpres.) Az Uj Kína hírügynökség közli:

A semleges hazatelepítési bizottság mellett működő indiai kalonai törvényszék néhány nap óta tárgyalja a tonzsoni hadifoglytáborban az amerikaiak által becsempészett különleges ügynökök perét. Ezek az ügynökök 1953 december 12-én megölték négy hadifoglyt, mert haza akartak térni. Az amerikaiak eddig nagy erőfeszítést tettek, hogy „védő ügyvédek” és „tanukat” találjanak és ilyenformán könnyítsenek a különleges ügynökök helyzetén. A per eddigi tárgyalásán azonban a különböző tanúk vallomása, az indiai tiszték vallomása és a holttestek boncolását végző orvos vallomása minden kétségen kívül bebizonyította a liszinmanista ügynökök bűnösöget.

Szabadonbocsátották a brit-guyanai haladó néppárt vezetőit

GEORGETOWN, (Agerpres.) — A közvélemény fokozódó tiltakozása a brit-guyanai angol hatóságok önkényes akciói ellen, arra kényszerítette az angol hatóságokat, hogy bocsássák szabadon a kormányzó parancsára letartóztatott hazafiakat, a brit-guyanai haladó néppárt vezetőit.

Az Associated Press hírügynökség jelenti, hogy január 13-án az angol hatóságok szabadon bocsátották a haladó néppárt vezetőjét, akiket 1953 október 24-én tartóztattak le.

Az Angol Kommunista Párt Végrehajtó Bizottságának nyilatkozata a négyhatalmi értekezlettel kapcsolatban

LONDON, (Agerpres.) — Az Angol Kommunista Párt Végrehajtó Bizottsága január 11-én nyilatkozatot tett közre, amelyben hangsúlyozza a kiiszbővülő négyhatalmi külügyminiszeri értekezlet különleges jelentőségét.

A nyilatkozat egyebek között kimondja: „A berlini értekezlet fordulóponttá válhat és az is kell legyen a nemzetközi helyzetben és a nagyhatalmak közötti együttműködéshez kell vezetnie a béke megszilárdítása érdekében.

A nyilatkozat egyebek között kimondja: „A berlini értekezlet fordulóponttá válhat és az is kell legyen a nemzetközi helyzetben és a nagyhatalmak közötti együttműködéshez kell vezetnie a béke megszilárdítása érdekében.

Jólértesült körök szerint számos képviselő — köztük még a kereszténydemokrata parlamenti csoport néhány tagja is — azt követelte Adenauertől, hogy halassza el a kérdés megvitatását, mint-hogy a kötelező katonai szolgálat bevezetésére vonatkozó törvény elfogadása kedvezőtlenül befolyásolhatja a négy hatalom berlini értekezletének eredményeit.

A figyelmeztetés ellenére, Adenauer megtagadta a vita elhalasztását s kijelentette: „az alkotmány módosítása (tehát a köle-

lekében. A koreai fegyverszünet után ez a békemozgalom újabb győzelme és a népek kitartó követelésének diadala lesz. Az egész világ népei azt követelik, hogy ezen az értekezleten készítsék elő az európai kérdések tartós rendezését, az egységes, békeszerető és demokratikus Németország megteremtése alapján, készítsék elő a talajt az öt nagyhatalom értekezletéhez, amely azután a nemzetközi feszültség enyhítéséhez, az atom-

lezó katonai szolgálat bevezetése) fontosabb, mint a négy hatalom értekezlete.” A bonni kormánykörök azért tanúsítanak olyan nagy jelentőséget az alkotmány módosításával kapcsolatban vitáknak, mert a jelenlegi alkotmány bizonyos akadályokat gördít a nyugatnémet militaristák agresszív tervei előtt.

Az új tervezet értelmében egész sor cikkkel „egészítik ki” az alkotmányt, olyanokkal, amelyek jogot adnak a kormánynak arra, hogy bevezesse a kötelező katonai szolgálatot, hogy hadat üzenjen, hogy csatlakozzék agresszív katonai blokkokhoz, mint amilyen például az „európai védelmi közösség.”

Az alkotmányba be akarnak iktatni még egy olyan cikket is, amely feljogosítja a bonni kormányt arra, hogy törvénynek

és hidrogénfegyver eltávolításához és a fegyverzet csökkentéséhez vezessen.

Nem hunyhatalunk szemel ama lázas kísérletek felett, amelyeket az amerikai tábor képviselői angliai híveikkel és a nyugatnémetországi Adenauer-kormányval együtt kezdeményeznek a berlini értekezlet meghívására és a német militarizmus feltámasztásának meggyorsítására. Ma inkább mint bármikor, széleskörű kampányt kell szervezni a háborús tervek meghívására.”

nyilvánítsa a bonni és a párisi egyezményeket, valamint más katonai egyezményt.

A bonni alkotmány „kiegészítései” arra hivatottak, hogy lehetővé tegyék Adenauer kormányának az agressziós és revansszellemű hadsereg mielőbbi helyreállítását, ami a potsdami határozatok szembeszökő megszegése. A potsdami határozatok ugyanis tiltják Németország remilitarizálását.

Mint ismeretes, a bonni kormánykörök még a bermudai értekezlet előtt keresztül akarták hajszolni az alkotmány módosítását. Kísérletüket azonban meghehüsította a nyugatnémet lakosság és a nyugat-európai országok közvéleményének tiltakozása, ami végül is a viták elhalasztására kényszerítette Adenauert.